

Gramatika - čo vieme zo 6. ročníka ... (opakovanie)

1. Present simple – prítomný jednoduchý čas

- používame na vyjadrenie aktivít, ktoré sa dejú pravidelne, opakovane, napr. každý deň, každú sobotu, raz za týždeň, dvakrát za mesiac, cez víkendy, v piatky,... **every day, every Saturday, once a week, twice a month, at the weekends, on Fridays,....**

- v prítomnom jednoduchom čase sa používajú okrem vyššie uvedených výrazov aj príslovky častosti:

always	vždy	
sometimes	niekedy	
often	často	<u>používajú sa pred slovesom!!!</u>
never	nikdy	
usually/normally	obyčajne/normálne/bežne	

Kladná veta – affirmative			
I, you, we, they	play tennis every day go to this school. usually take the bus to school.		pri osobách "I, you, we, they" je sloveso v neurčitku (základnom tvari)
He, she, it	gets up at seven o'clock every day. goes to dance class every Friday. likes Geography and Biology.		pri osobách "he, she, it" k základnému tvaru slovesa pridávame "s/es"
Záporná veta - negative			
I, you, we, they	DON'T like Music. DON'T listen to the radio in the morning. DON'T collect stamps.		
He, she, it	DOESN'T play the violin. DOESN'T go swimming. DOESN'T watch DVDs.		V 3. osobe jednotného čísla (he, she, it) v zápore po „doesn't“ nasleduje neurčitok slovesa (základný tvar slovesa)
Opytovacia veta – otázka - question			
DO DO DO	I, you, we, they	sometimes play football? go to this school? have lunch at school?	
DOES DOES DOES	he, she, it	get up at seven on Saturday? go to dance class? do homework before dinner?	aj v otázke je v tretej osobe základný tvar slovesa (neurčitok)

Rozlišujeme 2 typy otázok:

1. otázky začínajúce pomocným slovesom **DO/DOES** – na tieto otázky odpovedáme krátkymi odpovedami, napr. *Do you like strawberry ice-cream? Yes, I do. / No, I don't.*

Does he play ice hockey? Yes, he does. / No, he doesn't.

2. otázky začínajúce opytovacím zámenom, na ktoré odpovedáme konkrétnie,

Napr. What do you like? I like chocolate ice cream.

When do you play tennis. On Saturdays.

How often do you play tennis? Every Friday and Sunday.

OPTYTOVACIE ZÁMENÁ:

WHAT	WHEN	WHERE	WHY	WHAT TIME	HOW
čo aký, aká, aké	kedy	kde	prečo	o koľkej	ako

2. Ordinal numbers and dates – radové číslovky a dátumy

- radové číslovky tvoríme nasledovne:

1st – the first	6th – the sixth	11th – the eleventh
2nd – the second	7th – the seventh	12th – the twelfth
3rd – the third	8th – the eighth	13th – the thirteenth
4th – the fourth	9th – the ninth	20th – the twentieth
5th – the fifth	10th – the tenth	22nd – the twenty-second

- dátumy píšeme: **25th November/25 November** prečítame **the twenty-fifth of November**

3. Present continuous – prítomný priebehový čas

- používame na vyjadrenie aktivít, činností, ktoré prebiehajú práve teraz, momentálne
- výrazy používané s prítomným priebehovým časom – **NOW, RIGHT NOW, AT THE MOMENT, THIS MORNING, TONIGHT, TODAY, ...**
- vyjadrenia/vety tvoríme nasledovne:

Tvary slovesa „byť“ v kladnej, zápornej vete, príp. otázke	k slovesu pridávame koncovku „ing“	
I am	writing	English essay.
You are	reading	an interesting book.
He is	playing	computer game.
They aren't	going	to school today.
We are	wearing	jeans and jumpers.
Are you	listening	to music?
Is your sister	doing	her homework?
Are they	having	lunch now?

- pri tvorení "ing" tvaru slovesa platia určité pravidlá:

ak sa sloveso končí na „e“, pri pridaní koncovky „ing“, písmeno „e“ vypadáva (**write – writing,...**)

ak je sloveso jednoslabičné a končí na spoluuhláske, dochádza k zdvojeniu spoluuhlásky (**sit – sitting,...**)

- otázka môže začínať aj opytovacím zámeno (viď opytovacie zámená), napr.:

What are you doing now?

Where are they going?

What is he reading?

4. Past simple – Minulý jednoduchý čas

- minulý jednoduchý čas používame na vyjadrenie činností a aktivít, ktoré sa už udiali, stali - výrazy, ktoré používame: **YESTERDAY** (včera)

LAST.... (minulý), napr. *last summer, last weekend, last Friday,...*

...AGO (pred nejakým časom), napr. *two days ago, a month ago,...*

- tvorenie viet v minulom jednoduchom čase:

Kladná veta – affirmative			
I, you, we, they, he, she, it children, boys, Helen, John,...	played ice hockey last weekend. watched a fantastic film yesterday liked it very much.	pravidelné slovesá (regular verbs) v kladnej vete majú koncovku "ED"	
Záporná veta - negative			
I, you, we, they, he, she, it children, boys, Helen, John,...	DIDN'T go there yesterday. DIDN'T play soccer last weekend. DIDN'T watch that horror film. DIDN'T buy it.	v zápore po DIDN'T nasleduje vždy sloveso v neurčitku (v základnom tvari)	
Opytovacia veta – otázka - question			
DID	I, you, we, they, he, she, it children, boy,...	travel by plane? arrive on time yesterday? like it there on their holiday? have a good time?	v otázke je na začiatku DID a po osobe nasleduje tiež neurčitok slovesa

Rozlišujeme 2 typy otázok:

1. otázky začínajúce pomocným slovesom **DID** – na tieto otázky odpovedáme krátkymi odpoveďami, napr.

Did you watch it yesterday? Yes, I did. / No, I didn't.

Did they have a good time? Yes, they did. / No, they didn't.

2. otázky začínajúce opytovacím zámenom, na ktoré odpovedáme konkrétnie,

napr. What did you do yesterday? I cleaned all the windows.

Where did you buy this T-shirt? In that new store.

5. Countable and uncountable nouns – počitatelné a nepočitatelné pod. mená

- **počitatelné (countable) podstatné mená** sa dajú spočítať, majú jednotné aj množné číslo, napr. **a lemon – lemons, a sandwich – sandwiches, a fork – forks, an onion – onions,...**

- výrazy s počitatelnými pod. menami: **MANY** (veľa), napr. *many apples, many potatoes,...*

HOW MANY (koľko), napr. *how many books? how many eggs?...*

A FEW (málo), napr. *a few oranges, a few sausages,...*

- **nepočitatelné (uncountable) podstatné mená** majú len jeden tvar, nepoužíva sa pred nimi nikdy neurčitý člen, nedá sa im určiť množné číslo, napr. **milk, bread, tuna, oil, water, money, chocolate,...**

- výrazy s nepočitatelnými pod. menami: **MUCH** (veľa), napr. *much butter, much money,...*

HOW MUCH (koľko), napr. *how much oil? how much rice?...*

A LITTLE (málo), napr. *a little sugar, a little cheese,...*

6. Comparative and superlative – stupňovanie príavných mien

Adjective	Comparative	Superlative
old young cheap tall	older younger cheaper taller	the oldest the youngest the cheapest the tallest
happy dry	happier drier	the happiest the driest
nice wide	nicer wider	the nicest the widest
big hot red	bigger hotter redder	the biggest the hottest the reddest
difficult expensive interesting	more difficult more expensive more interesting	the most difficult the most expensive the most interesting

7. Adjectives and adverbs – príavné mená a príslovky

- príslovky tvoríme od príavných mien pridaním koncovky “-LY”, platia tiež pravidlá pri tvorení prísloviek:

1. loud slow	loudly slowly	2. happy easy	happily easily
3. horrible simple	horribly simply	4. hard fast	hard fast
5. good	well		

8. Future with “going to” – budúci čas s „going to“

- “going to” je jeden zo spôsobov vyjadrovania budúceho času
- vyjadrujeme ním plánované aktivity, čo sa chystáme urobiť
- vety tvoríme nasledovne:

Tvary slovesa „byť“ v kladnom, zápornom tvare, príp. otázke	GOING TO	neurčitok slovesa	zvyšok vety
I am	going to	visit	New York.
He is	going to	travel	around the world.
We aren't	going to	go	to school tomorrow.
Are they	going to	travel	by plane on holiday?
What are you	going to	do	tomorrow?
Sarah is	going to	watch	tennis match tonight.

9. Modal verb “have to” – modálne sloveso „musieť“

- modálne sloveso „musieť“ vyjadrujeme slovesom “**MUST**” alebo opisným spôsobom pomocou slovesa “**HAVE TO**”

Affirmative	Negative	Question
I have to ...	Musím ...	I don't have to... Ja nemusím...
You have to ...	Musíš ...	
He has to ...	On musí ...	He doesn't have to... On nemusí
She has to ...	Ona musí ...	
It has to ...	To musí ...	
We have to ...	My musíme...	
They have to ...	Oni musia	

Napr.: I have to do it.

Musím to urobiť.

He has to write some emails.

(On) musí napísat nejaké maily.

They don't have to go to school.

Oni nemusia ísiť do školy.

What do you have to do?

Čo musíš urobiť?